

XR-110**D/AR-0201363****M.A. (Education) Sem.-I Examination
January-2015****Research Methodology – I****Faculty Code : D/AR
Subject Code : 0201363****Time : 2½ Hours]****[Total Marks : 70****વિભાગ-I/Section-I**

1. MCQ :

20

(1) નીચેના પૈકી કોના વડે માહિતી એકત્રીકરણ કરવામાં આવે છે ?

- (a) ઉપકરણ (b) વ્યાપવિશ્વ
(c) નમૂના (d) સંશોધન પદ્ધતિ

Through which of the following is the data collected ?

- (a) tool (b) population
(c) sample (d) research method

(2) સંશોધનમાં જેના પર થતી અસર તપાસવામાં આવે છે તેને શું કહેવાય ?

- (a) આંતરવર્તી ચલ (b) પરતંત્ર ચલ
(c) સ્વતંત્ર ચલ (d) અંકુશિત ચલ

In research, the variable which is affected is called

- (a) Intervening variable (b) Dependent variable
(c) Independent variable (d) Controlled variable

(3) સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી કરતી વખતે કઈ બાબત સૌથી વધુ અગત્યની છે ?

- (a) સંશોધકનો રસ
(b) વહીવટી અનુકૂળતા
(c) સંશોધનની નવીનતા
(d) સમસ્યા પરની સંશોધન ક્ષમતા

What is the most important while selecting the research problem ?

- (a) researcher's interest
(b) administrative feasibility
(c) innovative aspect of research
(d) research feasibility on research problem

- (4) પ્રશ્નાવલિ એ કસોટી નથી કારણ કે
- કસોટીમાં વપરાયેલ વિષયવસ્તુ શૈક્ષણિક હોય છે.
 - કસોટી કંટાળાજનક હોય છે.
 - કસોટીની કલમોના જવાબ સાચા-ખોટાં પડી શકે છે.
 - કસોટીમાં માહિતી આપવામાં ઘણો સમય જાય છે.

Questionnaire is not a test because

- the content included in the test is educational
 - a test is boring
 - the answer of the test item can be true or false
 - it takes much time in filling or giving the information in a test
- (5) પાત્રના બાહ્ય વર્તન દ્વારા માહિતી મેળવવા માટે નીચેના પૈકી કયું ઉપકરણ વધુ ઉપયોગી છે ?
- પ્રશ્નાવલિ
 - અવલોકન
 - વલણ માપદંડ
 - મુલાકાત

Which of the following tools is more useful in collecting the data through the outer behavior of the subject ?

- questionnaire
 - observation
 - attitude scale
 - interview
- (6) Page Maker પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયામાં થાય છે ?
- નમૂનાનું કદ નક્કી કરવું
 - અંકશાસ્ત્રીય ગણતરીઓ કરવી
 - આપવિશ્વ વિશે માહિતી મેળવવી
 - અહેવાલ લેખન કરવું

In which of the following process, Page Maker is used ?

- In deciding the size of the sample
 - In statistical calculations
 - In collecting data about population
 - In report writing
- (7) ઉપકરણની સંરચનામાં પૂર્વેક્ષણ દ્વારા કઈ પ્રક્રિયા થાય છે ?
- કલમોની સુધારણા
 - કલમોનું એકત્રીકરણ
 - માહિતી પ્રાપ્તિ
 - કલમોનું સંપાદન

Which process is occurred through piloting in constructing the tool ?

- improvement of test items
- collection of test items
- data collection
- editing of test items

(8) સંશોધન દરખાસ્તમાં શું ન હોઈ શકે ?

- (a) ભાવિ સંશોધનની ભલામણો
- (b) સંશોધન પરિણામો
- (c) સંશોધન ફલિતાર્થો
- (d) ઉપરોક્ત તમામ

What cannot be seen in the research proposal ?

- (a) recommendations for further studies
- (b) research findings
- (c) research implications
- (d) all of the above

(9) વલણ માપદંડની સંરચનાના સંદર્ભમાં વિધાનોનું સંપાદન કોણે કરવું જોઈએ ?

- (a) સંશોધકે
- (b) પાત્રોએ
- (c) તજજ્ઞોએ
- (d) આ ત્રણેયે

Who should edit the test items regarding the construction of the attitude scale ?

- (a) researcher
- (b) subjects
- (c) experts
- (d) all of them

(10) કયા પ્રકારના સંશોધનમાં નિયમોને વ્યવહારમાં મૂકવાનો હેતુ હોય છે ?

- (a) મૂલગત
- (b) ક્રિયાત્મક
- (c) વ્યાવહારિક
- (d) ઉપરોક્ત તમામ

In which kind of research the aim is to implement the rules practically ?

- (a) Basic research
- (b) Action research
- (c) Applied research
- (d) All of them

(11) સંશોધન અહેવાલ ક્યારે લખાય છે ?

- (a) સંશોધનની શરૂઆતમાં
- (b) સંશોધનની શરૂઆત પહેલાં
- (c) સંશોધન પૂર્ણ થયા પછી
- (d) સંશોધનની મંજૂરી મળે તે પહેલાં

When is the report writing taken place ?

- (a) In the beginning of the study
- (b) Before the research
- (c) After completing the research
- (d) Before having sanction of doing research

(12) સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા એટલે

- (a) સૈદ્ધાંતિક સાહિત્ય (b) સંશોધન સાહિત્ય
(c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહીં

What is review of related literature ?

- (a) review of theoretical literature (b) review of related studies
(c) both (a) & (b) (d) None of the above

(13) વિશ્વસનીય કસોટી એટલે

- (a) સાચું માપતી કસોટી (b) વિવિધ સમયે સમાન માપન કરતી કસોટી
(c) અનાત્મલક્ષી કસોટી (d) વ્યવહારુ કસોટી

What do you mean by reliable test ?

- (a) A test which measures true
(b) A test which measures the same at regular interval
(c) Objective test
(d) Practical test

(14) ઈન્ટરનેટ સંશોધકને નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયામાં ઉપયોગી છે ?

- (a) સંશોધન સમસ્યાને સંબંધિત ભૂતકાલીન સંશોધનોની સમીક્ષામાં
(b) માહિતી પૃથક્કરણ માટે અંકશાસ્ત્રીય સોફ્ટવેર શોધી આપવામાં
(c) પોતાના સંશોધનનાં પરિણામોની પૂર્વે થયેલા સંશોધનોના પરિણામો સાથે ચર્ચા કરવા.
(d) ઉપરોક્ત તમામ

In which of the following process, Internet is useful to the researcher ?

- (a) In reviewing the past studies related to the research problem
(b) In finding the statistical software for the data analysis
(c) To discuss the findings of the present research with past studies
(d) All of them

(15) “માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓના કાર્ય મૂલ્ય પર કારકિર્દી કાર્યક્રમની અસર” – આ વિધાન શું રજૂ કરે છે ?

- (a) સંશોધનની સમસ્યા (b) સંશોધનની ઉત્કલ્પના
(c) પ્રયોગિક ચલ (d) સંશોધન પરિણામ

“Effect of career programme on the work value of the students of middle school”
what does this statement indicate ?

- (a) research problem (b) research hypothesis
(c) experimental variable (d) research findings

(16) કયા સ્ટેટેસ્ટિકલ સોફ્ટવેરમાં ગ્રાફમાં એડિટીંગની સુવિધા નથી ?

- (a) SPSS (b) MS-Excel
(c) OS4 (d) ઉપરોક્ત તમામ

In which of the statistical softwares, there is no facility of editing available in the graph ?

- (a) SPSS (b) MS-Excel
(c) OS4 (d) All the above

(17) POWPAL નો પ્રોગ્રામ નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયામાં ઉપયોગી છે ?

- (a) આપવિશ્વ વિશે માહિતી મેળવવા
(b) નમૂનાનું કદ નક્કી કરવા
(c) કલમ રચના માટે
(d) ઉપરોક્ત એકપણ નહીં

In which of the following process, 'POWPAL' programme is useful ?

- (a) In collection of data
(b) In deciding the size of the sample
(c) In constructing the test items
(d) none of the above

(18) વાર્ષિક ગ્રંથ કયા પ્રકારનો સ્ત્રોત છે ?

- (a) પ્રારંભિક (b) પ્રાથમિક
(c) ગૌણ (d) એકપણ નહીં

Annual book is related to which kind of source ?

- (a) primary (b) basic
(c) secondary (d) none

(19) સંશોધન ફલિતાર્થોની તારવણી એટલે

- (a) માહિતીનું પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન
(b) માહિતીના અર્થઘટન પરથી પરિણામોની તારવણી
(c) ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી પરથી પરિણામની તારવણી
(d) ઉપરોક્ત એકપણ નહીં.

What is research implications ?

- (a) Analysis and interpretation of data
(b) to draw the findings on the base of the interpretation of data
(c) drawing the findings after measuring the hypothesis
(d) none

(20) નીચેના પૈકી કયા ઉપકરણમાં માહિતી મેળવનાર પોતે માહિતીની નોંધ કરતા નથી ?

- (a) મુલાકાત (b) મૂલ્યાંકન પત્રક
(c) પ્રશ્નાવલી (d) અવલોકન

In which of the following tools, data collector himself does not keep the notes of the data ?

- (a) Interview (b) Test card (Evaluation card)
(c) Questionnaire (d) Observation

વિભાગ-II/Section-II

2. ટૂંકમાં જવાબ આપો :

20

Answer in short :

(1) સંશોધન અહેવાલમાં પૃષ્ઠ ક્રમાંક આપવાની રીત જણાવો.

State the method of giving the page number in the research report.

(2) શાળેય સર્વેક્ષણ હાથ ધરવા માટેની બે સંશોધન સમસ્યાના શીર્ષક લખો.

Write two titles of research problems for conducting schooling surveys.

(3) ચલ એટલે શું ?

What is variable ?

(4) ઉત્કલ્પનાનો અર્થ આપો.

Give the meaning of Hypothesis.

(5) સંશોધન સમસ્યા પસંદગી માટે ઉપયોગી કોઈપણ બે પ્રાથમિક સ્ત્રોતોના નામ જણાવો.

Information about two basic resources which are useful for the selection of research problem.

(6) ક્રિયાત્મક સંશોધનનું મહત્ત્વ જણાવો.

Give the importance of action research.

(7) કસોટી સંરચનાના સોપાનો જણાવો.

Explain the steps of the test construction.

(8) સંશોધનમાં INFLIBNET ના બે ઉપયોગો જણાવો.

Give two uses of INFLIBNET in research.

(9) સર્ચ એન્જિન એટલે શું ? કોઈપણ બે સર્ચ એન્જિનના એડ્રેસ લખો.

What is search engine ? Write addresses of any two search engines.

(10) ચલોના પ્રકારો જણાવો.

Mention the kinds of variables.

3. ગમે તે છ ના સવિસ્તર ઉત્તર આપો :

30

Answer in detail of any **six** question :

(1) સંશોધન દરખાસ્તના સોપાનો ટૂંકમાં સમજાવો.

Brief the steps of research proposal.

(2) શૈક્ષણિક સંશોધનની જરૂરિયાત અને તેને અવરોધક પરિબલો ચર્ચો.

Discuss the essentials of the educational research with its restraining factors.

(3) સંશોધનનો અર્થ આપી, તેની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

Describe the characteristics of research after giving its meaning.

(4) ઉત્કલ્પના એટલે શું ? ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો વર્ણવો.

What is hypothesis ? Explain kinds of hypothesis.

(5) કસોટી સંરચનામાં કલમ પૃથક્કરણની સમજ આપો.

Write about the concept of item analysis in the construction of a test.

(6) વલણ માપદંડ રચવાની થર્સ્ટનની પદ્ધતિનાં સોપાનો સવિસ્તર સમજાવો.

Explain the steps of the Thurston method of attitude scale construction.

(7) અવલોકનના પ્રકારો જણાવી, સફળ અવલોકન માટેની આવશ્યક બાબતો ચર્ચો.

Write about kinds of observation and discuss the essentials of successful observation.

(8) સંશોધન અહેવાલ લેખનમાં કમ્પ્યુટરનો ફાળો જણાવો.

Mention about the contribution of computer in the report writing.

(9) સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષામાં કમ્પ્યુટરનો ફાળો જણાવો.

Write on the contribution of computer in reviewing the related literature.
